

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 korona.
Egyes számúra 1 korona.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági körgyűlést
megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYITÁSI
Városi nyomda.

Ide küldendők a kéziratok és
elfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** — Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI NYOMDA.**

A Hortobágy hasznosítása.

— Ajánlva polgárságunk szives figyelmébe. —

Debreczen sz. kir. város elsőrangú érdeke a Hortobágy hasznosítása. Olyan kérdés ez, melynek megoldása az egyetemes polgárság jól felfogott érdeke. Nem szabad tehát ezen ügy rendezését halogatni, hanem a látszólagos ellentétek elsimításával, a város és a polgárság óhajainak mérlegelésével mielőbb dűlőre juttatni. Mert sem a modern gazdasági elvekkel, sem a város háztartása emelésének nézőpontjával nem egyeztethető össze egy ilyen nagy földterületnek hevertetése.

Jól tudjuk mi azt, hogy sokan idegenkednek ezen fogas kérdés végleges megoldásától és tiszteletreméltó polgárságunk egy része, mely a szigorú konzervativizmus elvéből nem szívesen enged és a Hortobágy hasznosítását érdekei megsértésének tekinti, fázik ettől a modern áramlattól. Ez az idegenkedés részben az általunk említett konzervatív szellemben keresendő, részben abban, hogy a polgárság ezen hasznosítási szándékban a Hortobágy pusztához kötött tulajdonjogának megcsönkítését látja. A konzervativizmus azonban kisebb baj, mert ez elhalványul, ha rámutatunk a Hortobágy egy részének hasznosításából származó jövedelmre, mely a mostani nagy százalékos pótdadót kétségkívül csökkenteni fogja, de sokkal nehezebb oldala ezen kérdés megoldásának a másik, mely a tulajdonjog kérdése körül forog. Nehéz pedig azért, mert ha valaki tulajdonának hisz valami birtoktestet tradíciók vagy rosszul magyarázott jogbirtoklás alapján, vajmi nehéz az illetőt meggyőzni az ellenkezőről. Egyéni természetünkben folyik, hogy a föld rögtönhez ragaszkodunk és igen sokszor olyan ábrándokba ringatjuk magunkat, melyeket az igazság napfényese nem egy könnyen oszlat el agyunkból.

Nem célunk e helyen a Hortobágy tulajdonjogának kérdésével bővebben foglalkozni. Városunk jogtudós tisztí főügyése: Magoss György dr. éppen lapunk hasábjain mondta el erre vonatkozólag a jogon és meggyőződéssel alapult magvas és megdönthetetlen véleményét. Ehhez nem adhatunk, de ettől el sem vehetünk semmit, mert ha ezt tennénk, az igazsággal állanánk szembe. Éppen azért csakis annyit mondunk ki, hogy a délibábok róna minden kétséget kizárólag *Debreczen sz. kir. város tulajdona*. Aki tehát a Hortobágy hasznosításának kérdésével foglalkozik és világosan béve kíván tekinteni a dolgok mélyére, mindenképp tanulmányozza a tisztí főügyesnek higgadt mederben folyó és mélyen járó fejtegetéseit.

Debreczen sz. kir. város a haladás útján feltartóztatatlanaul megy előre. Nem tartozunk azok közé, akik bizonyítás nélkül szeretnek himnet varrni városunkra. Hiszen csak a multkor mondtuk, hogy milyennek áldomjuk mi Debreczent, de azért minden dicséret nélkül elmondhatjuk,

hogy a város utolsó huszonöt éve az általános haladás epokája. Idegenek mondják ezt, kik elfogulatlanul itéltek meg a látottakat. Idegenek dicsérik szervező, alkotó, építő képességünket és a látottakból következtetnek jövőben várható haladásunkra.

De éppen ezek az idegen szemek, midőn végig tekintenek a mi Hortobágy pusztánkon, csodálkozva látják az őt, szűz föld pihenését. A fejedelmi földön a kulturának, a föld kihasználásának ugyszólván semmi nyoma. Amerre a szem ellát, rengő aranykalászok helyett végtelen, sivár mező terül el. Husz, harminczezer lábas jóság legelészik negyvenezer hold földön, melynek szirja ósidőtől kezdve használatlanul hever, várva a kihasználást. Amiből az következik, hogy egyesek az állattenyésztés révén hasznát veszik ugyan e nagy földnek, de maga a város elenyésző csekély jövedelmet húz abból a vagyonból, mely a fenntebb említett érdeket akkor is kielégítené, ha abból tízezer hold ekavas után teremné a kővér gabonát és az aczélos búzát.

A hasznosításnak haszna tehát nyilvánvaló, eltekintve attól, hogy ezzel együtt a környékünkön is jelentkező és mindinkább tért foglaló szociálizmus is megoldható volna. Azon a tízezer hold szűz földön ezek talánának munkát, életfenntartó, kenyeret adó foglalkozást, miáltal társadalmunk békeje is állandóbb jelleget öltene.

De ha nem gondolunk, vagy jobban mondva nem is kellene gondolnunk a szociálizmus téves tanainak meggyöngítésére, mégis szorgalmaznunk kell a Hortobágy hasznosítását háztartásunk előnyére, mert a mindinkább fokozódó kiadásainkat csakis fokozódó jövedelmünkből fedezhetjük. Már pedig azt bizonyára senki sem fogja elvitatni, hogy tízezer hold föld okszerű művelése sokkal több jövedelmet fog hozni házipénztárunknak, mint ugyanannyi hold legeltetése. Bériők mindig fognak akadni a szűz földre és a gazdasági élet mai fejlettsége, mely a természetlen földbe mesterségesen kever szírozó anyagot, fog találni módot és eszközöket arra nézve, hogy maga hasznára kivegye ennek az évezredekken keresztül hevert földnek termőerejét.

Csak a kezdet lesz nehéz, a munka folytatása pedig nagy hasznot fog hozni. A gazda szeme hamar észre fogja venni azt, hogy mit termeljen a frissen feltört földre, az öntöző esatornák diadalmasodni fognak az esőtlen napokon és egy pár év múlva az agrikultra, mely köveken és sívó homokon is oázokat teremt, gazdag kereszketet és izmos kévéket halmaz fel a mostan természetlennek híresztelt híres pusztaságon.

A haladás eme munkájában, a város jövedelme fokozásának eme nagy műve kezdetén emuljon el az önrédek szava, mert csak azon városok haladhatnak a fejlődés útján, csak azok számíthatnak a jobbák elismerésére és az utókor hálaájára, csak azok áldozhatnak a tudományok oltárán, a

közművelődés, humanizmus és egészségügy terén, amelyek nem a polgárság vállaira rakott terhekből emelkedő dicsőség-oszlopokat, hanem a közjóvedelmek fokozását eddig holt tőkék meglevevénéséből eszközlik. Ez utóbbi esetben szűnik az egyesek terhe és ezzel az általános jólét is emelkedik, míg a másik gazdasági módszer talán csillagó palotákat emel, de ezeknek fényében nem gyönyörködik a pótdadóval agyonstoppot adózító polgár.

Ne ellenesse tehát senki a Hortobágy hasznosítását, mely jogaiban nem sért egyesekeket, hanem bő jövedelmi forrást nyit meg a házipénztárnak. Az okos, körültekintő gazda a mai szűkös viszonyok közt igyekszik minden talpalatnyi földét kihasználni, miért idegenkednék ettől egy olyan város, mely bár nagy jövedelmet tud felmutatni, de kiadásai még nagyobbak bevételeinél ugy, hogy kénytelen — bár sajogva — polgárai áldozatkészségének felhasználásával a hiányokat pótolni.

Egy olyan városi tanács, mely az összpolgárság vállaláról igyekszettel és előrelátó bölcseséggel, a parlagon heverő földkincsek okserű kihasználásával akarja a terheket leemelni, nemcsak kötelességének átéteszéről tesz tanúságot, de megérdemli és jogosan megkívánhatja, hogy ezen önzetlen törekvése *ellenzésre* ne találjon, hanem ellenkezőleg *támogatásra*. A közjó öreinek, a város becsületés szándéku munkásainak az a legbecsebb jutalom, ha önzetlen törekvéseiket a nagy közönség, mely első sorban szedi a jó és hasznos eszmék gyümölcsét — támogatja.

Oldjuk meg tehát a Hortobágy hasznosításának régen vájúdó kérdését egyetértő akarattal, nehogy elposványosodván az ügy, tengeri kigyóvá váljék közjóvedelmünk veszedelmére...

K. Á.

Iparos oktatás Debreczenben.

— Három cikk. —

Irtá: Vántsá György ip. isk. r. tanító.

II.

A legényegesebb és első helyen megoldandó kérdés az iparos tanonciskola czéljának és hivatásának abban az irányban való határozott tisztázása, vajjon az iparos tanonciskola szakipari, vagy szakirányú iparos oktatásra van-e hivatva?

E kérdés megoldását sürgeti iparosaink nagy többségének a tanonciskola czélja és hivatása felől alkotott téves fogalom és a téves fogalom alapján támasztott túl magas követelések.

Nevezetesen: iparosaink abban a téves hitven vannak, hogy a tanonciskola szakipar iskola, s mint ilyennek szakipari — műhelyi — oktatással is kell foglalkoznia. E téves hitük következménye lett aztán azon követelésük is, hogy tanítókul okvetetlen iparosokat akarnak alkalmaztatni az iskolát fenntartó hatósággal.

Az iparos tanonciskola általános és ismétlő jelleggel bíró intézmény, s mint ilyen szakipari-műhelyi oktatással kapcsolatba hőzni nem lehet; azonban a tanonciskola czélját és hivatását körvonalozó 1884. évi XVII. t.-cz. s ennek rendelkezéseit kiegészítő szervezeti szabályzat nemcsak megengedi, sőt határozottan alkalmat is ad arra, hogy az iparos tanuló oktatása ott, ahol arra alkalom nyílik, szakirányúvá tétessék. Azonban e szakirányú oktatás pusztán a rajztanításra vonatkozik s nem azt jelent, mint azt iparosaink hiszik, hogy ezen irányt által már az iparos tanonc iskola műhelye is átalkakítható.

Még tovább is megy a fent idézett törvény és szervezeti szabályrendelet az által, hogy utat és módot is nyújt arra, miszerint az országos érdekek szemelőtt tartásával az oly városok, melyeknek kisipara fejlettebb, s mint ilyen

a vidék kisiparának a góczpontját képezi, a saját érdekeinek megfelelő helyi szervezetben fectekessék le mindazon irányelveket, melyek alapján czéltudatosan lenne kisiparos osztályának nemcsak szakirányú, de később szakipari oktatása is.

E kérdés megoldása csak az által lesz lehetséges, ha az arra illetékes és hivatott körök és pedig az iskola fenntartó hatósága nevében annak felügyelő bizottsága, az iskola tanítótestülete, az iparkamara és az ipartestület egy a helyi iparos érdekeknek megfelelő, de az országos érdekeket is szemelőtt tartó szervezetet dolgoztatnak ki s azt megvitatás után elfogadva mielőbb életbe is léptetik azt.

E szervezet lenne hivatva iparosaink tulságba vitt követelést redukálni, az iparosokat saját műhelyükben, a tanulóknak nagyobb mérven leendő gyakorlati szakoktatását illetőleg lelkiismeretesebb eljárásra buzdítani s végül az iskola és a műhely közötti kapcsolat létesítésének módozatát előkészíteni.

Másodszorban szintén sürögősen megoldandó kérdés, miután már készen van az iparos oktatásra szánt állandó csarnok, a segédek továbbképző intézményének, valamint az ipar és kereskedelmi kamara által tervebe vett mesteriskola intézményének szerves kapcsolatba hozatala is.

Az iparosoktatás fokozatos lépcsőzetének egymást kiegészítő, egymástól külön-külön le sem is képzelhető intézményei ezek, melyeknek együtt működése a lehető leg-rövidebb idő alatt csak abban az esetben mutatják fel a kívánt eredményt, ha azok szerves kapcsolatba hozhatnak egymással.

A mult tapasztalatai igazolják azt, hogy a segédek továbbképző tanfolyama, mint különálló intézmény nem oiidhatja meg feladatát, mert szervezete és tanítás menete és az iparos tanonciskola szervezete és tanmenete, különösen tananyagára köztül nincs meg az átmenet, tananyag és tanmenetében nincs határozott és tervszerűen kidolgozott irányzat. Ebben kérsendő annak az elszomorító jelenségnek az oka, hogy a nagy áldozatok árán fenntartott segédek továbbképző tanfolyama néptelen.

Ha azonban a segédek továbbképző tanfolyama, ugy, amiként a miniszteri szervezet is rendeli, a tanonciskolával szerves összeköttetésbe hozatik és tanterve az ismeretek adásánál mintegy kiegészítő részt képezi a tanonciskola tantervének, nemcsak látogatottabb, hanem működése is eredményesebb leendő.

E szerves kapcsolat mielőbbi létesítését sürgeti még azon körülmény is, hogy az iparos tanonciskola 3-ik osztályának különböző csoportjaiban igen sok olyan tanulóknak kell egy-két évet ismételnie, akik az esti iskolát elvégzezték ugyan, de idejök nem telvén el, a rajzórákat látogatniok kell. Ha azonban a segédek tanfolyama mint továbbképző intézmény szerves kapcsolatban lenne a tanonciskolával, ezek a tanulóknak fejleszhetnék tovább ismereteik körét s nem vesztegetnék idejüket éveken át egy és ugyan-azon ismeretek ismétlésével.

E kérdés helyes megoldása is csak egy helyi érdeklő szervezet megalakítása által lesz eszközölhető, melyek lényegét a két intézmény közötti szerves kapcsolat mellett elsősorban a kettő közötti átmenet, másodszorban pedig egy, a segédek, mint önálló munkások hivatását, szakismeretét tüzetesen feldolgozó részletes tanterv fogja képezni.

E két intézmény működésének betetőzője lenne a helybeli ipar- és kereskedelmi kamara által tervebe vett *mesteriskola*, mert csak e hármas intézménynek együttműködésétől lehet elvárni a kisiparos osztály képzésének teljes sikerét.

Hazi iparosoktatásunk terén ezen intézmény nem is új, mert a visszatekintünk a régi czéhek-rendszerre, ott is megtaláljuk a mesterek képzésére vonatkozó szigorú intézkedések egész sorozatát. A czéhrendszer megszűntével a mesterképzés kiment a divatból, s ennek helyét az oly iparágaknál, melyek képesítéshez vannak kötve, részben az iparhatóságokra, részben az állami építészeti hivatalokra van bízva.

Hogy ezen intézkedés nem termette meg a kívánt eredményt, bizonyítja az, hogy kisiparosaink számának

gombamódra való felszaporodása a kontárok számát oly magasra emelte, hogy ezek és a képességgel bíró iparosok közötti verseny teljesen elfajult, ami nem a fejlődést, hanem a megsemmisítő pangást vonta maga után.

E szomorú helyzetet a mesteriskola lenne hivatva segíteni, de hogyan és mi módon? Ez a kérdés.

A régi czéh mesterképzési rendszere túlélté magát, az újabb rendszer meg nem vált be, a német, francia és angol mesterképzési rendszer azonban nem valósítható meg, mert az iparos osztály jelenlegi tagjai nincsenek rá nevelve. Ugyanis a fentemlített országokban az iparos mesterek képeztetését az úgynevezett *szabad iskolák* (szabad lyceumok) végzik, ahol styl-isme, technológia és technikai ismeretek adása mellett a különböző iparágak gyakorlati modern kivitele is egyes szakképzett tanítók, tanárok és iparosok által bemutattnak. Azonban ez nálunk ma, amidőn iparosaink zöme nem áll a szellemi műveltség azon magaslatán, mely a szabad iskolák ily alapon leendő működését biztosíthatná, kivihetetlen.

Leghelyesebb módja lenne a mesteriskola kérdése célzerű megoldásának, hogy oly állandó tanfolyamok rendeztetnénk, melyeken az iparágak mindenike külön-külön csoportosítottan. Az így csoportosított tanfolyamok meghatározott időben és ideig rendszeresíttetnünk kellene egy természetben megállapított tanterv keretében E tanterv hivatva lenne a meglévő hiányos szakismereteket pótolni, újakkal gyarapítani.

E rendszer a németországi mesteriskolák utáztára lenne ugyan, de tantervét, tananyagát és a tanítás menetét azonban az arra hivatott körök a magyar iparos viszonyoknak és érdekeinek megfelelően, minden nehézség nélkül átalakíthatják.

E hármis intézménynek szerves kapcsolatba hozása képezheti a legbiztosabb utját a magyar iparos osztály helyes és céltudatos kiképzésének, szakszerű oktatásának.

Igaz, mondják azok, akiknek szívén fekszik a magyar ipar fejlesztése, de honnan vesszük mindezek létesítéséhez szükséges költség fedezetét?

E kérdés nem okozhat nagy aggodalmat, hogy miért? azt elmondjuk a 3-ik cikkünkben.

(Vége köv.)

Ottthon a siketnémáknak!

A siketnémákat gyámolító egyesület a napokban tartotta meg közgyűlését Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán elnökletével. A bemutatott jelentésekből örömmel látjuk az egyesület sikeres működését és nincs okunk kételkedni, hogy a megkezdett mű be lesz töltözve a siketnéma iskola fejlesztésével és otthonának felépítésével.

Harmincznyolcz növendéke van ez idő szerint a siketnéma iskolának. Ismeretek nélkül jöttek az intézetbe és ma szőlásra készített nyelvükkel dicsekszik az Istent, ki az emberek szívébe beültette a kö. nyűrület érnéy. Nehéz, fárasztó munka után a lelkiismeretes szak-
férfiak győzedelmeskedtek a természet mostohaságán és amit a boldogtalanoktól megtagadott a sors, tudásuk erejével, páratlan türel-
mükkel és emberszeretük mélyeséges hatalmával visszaadják nekik.

A tanítás mindig fárasztó, de szászoros munkát, osztatlan figyelmet és ernyedetlen szorgalmat kíván a siketnémák tanítása. Erre igazán születni kell. A boldogtalanokkal való foglalkozás vágya pedig a legnemesebb emberszeretet következése. Mert ezeknek a gyermekeknek a tanítása csak olyan férfiaknak való, akik maguk is átérzik azt a lelki kiengesztelést, melyben a szerencsétlenek sínylődnek. Csakis ilyen lelki eszközökkel lehet visszaszerelni azt az emberi kincset, amit a természet lezárta a siketnémák előtt. Fűnséges, nemes munka és akik erre az embermentő munkára képezik magukat, igazán teljes mértékben megérdemlik tisztelétünket és becsülésünket.

Siketnéma iskolánk nyolcz osztályú fog fejlődni. Ezen nyolcz éves tanfolyam után a siketnéma növendékek megtanulják a beszéd tudományát és ezzel megszűnik lelkük sötétsége. Letörnek ezen idő alatt ajkaink zárai és az emberszeretet fűnséges hatalma folytán élőszóval közlekedhetnek embertársaikkal.

Az iskola ez idő szerint kezdetleges helyiségben teljesíti magasztos feladatát. Anyagi erőink mind ez ideig nem engedték, hogy állandó hajlékot, csöndes otthonot építsünk a siketnémáknak. Mi azon-

ban hiszünk, hogy ez az otthon mielőbb felépül mintegy újabb bizonyosságul a város, állam és a társadalom emberszeretetének. A mostani állapot a tanítás sikerére is bémítólag hat, jóllehet az intézet tanárai páratlan kötelességérzettel töltik be hivatásukat. A helyiség, tantermek szűkek, ezek így nem maradhatnak. Érti és tudja ezt mindenki, aki megtekintette az intézetet. És éppen azért, mert egyrészt örömmel telik meg a lelkünk az eddig elért és bemutatott sikereken, másrészt, mivel ismerjük az intézet igazgatótanácsának nemes érdeklődését s különösen Oláh Károly kulturatanácsnoknak e téren minden tekintetben páratlan ügyszeretét, nem kételkedünk, hogy a siketnémák állandó otthona nem sokára felépül.

Adja Isten, hogy mielőbb létrejöjjön az emberszeretet ezen újabb műve és kísérje az ég áldása mindazok szellemi törekvéseit és anyagi áldozatát, kik ezen szükségét pótló emberbaráti intézmény hajlékának megépítéséhez csak egy porszemmel is járulnak.

(—cz.)

A debreczeni Első takarékpénztár.

(K.) A debreczeni Első takarékpénztár márczius 26-ikán tartott közgyűlésében részvénytőkéjének felemelését határozta el. Komoly megfontolás előzte meg ezen nagy horderűjű pénzügyi műveletet, melynek czélja az, hogy üzletkörét szélesebb alapokra fektesse. Az intézet 1904. évi jelentésében a részvénytőke felemelését a következőkben okolja meg: »Jelenlegi helyzetünket, főbb üzletágaink egészséges fejlődését, a terjeszkedő versenyt és a jó idő óta általánosan észlelhető olcsó pénzvizonyokat tekintve, kötelességszerien és a kivitel tekintetében ügyszólván biztos reményvel foglalkozhatunk tökéreök növelésének eszméjével. Érezünk kell azt is, hogy üzletágaink egymáshoz helyes arányosságú, továbbá a kezeletünkre bízott idegen tőkék és lekötött jelzálogos követeléseink állománya között a jövőben is szükséges egyensúlyt csak akkor találhatjuk meg, ha meglévő alap- és tartaléktőkéinket új részvények kibocsátása által kellőleg szaporítjuk.

A debreczeni Első takarékpénztár igazgatósága tehát napnál világosabban kijelűti törekvésének czélját. És hogy ezen cél minden tekintetben realis alapon nyugszik, legerősebb bizonyítéka a részvényesek egyhangú hozzájárulása. Nagyon is érthető a részvényesek eme bizalma, mert a mult év haszoneredménye és az intézet fontosabb üzletágainak fejlődése jelentékeny haladást tüntet fel.

Áttekintve a gondosan összeállított mérleget, a következő tételeket találjuk:

<i>Vagyon.</i>	
Ingatlanok értéke:	
Takarékpénztári udvar	714,000 K — f.
Egyéb ingatlanok	271,929 K 75 f.
Leszámlított váltók	8.325,853 K 02 f.
Jelzálogra adott kölcsönök	9.177,886 K 27 f.
Előlegek (Iombard kölcsönök)	124,735 K — f.
Értékpapírok árfolyam szerinti értéke	2.126,267 K — f.
Záloglevelek biztosítéki alapjának értékpapírai	426,300 K — f.
Elhelyezések és folyószámla adósok	5.357,585 K 84 f.
Adósok	167,137 K 82 f.
Felszerelések	4,859 K — f.
Értékpapírok hátralékos kamatai	16,435 K 59 f.
Hátralékos kamatok	70,900 K 89 f.
» ház- és földbérék	10,938 K 66 f.
Pénzkészlet	165,861 K — f.
Összesen	26.960,684 K — f.

Telér.

Részvénytőke	1.200,000 K — f.
Tartaléktőke	1.367,000 K — f.
Nyugdíjalap	184,000 K — f.
Záloglevél biztosítás alap	426,300 K — f.
Értékpapírok árkülönbözeti tartalékalapja	301,191 K 25 f.
Ingatlanok értékesítéskorrali tartalékalapja	233,366 K 24 f.
Háztartási tartalékalap	44,000 K — f.
Betétek könyvecskékre	16.139,602 K 57 f.
» folyó számlákra	362,165 K 82 f.
» check-számlákra	245,878 K — f.
Visszeszámlított váltók	3.118,570 K 14 f.
Átruházott kölcsönök	1.124,828 K 70 f.
Jubileumi alapítványok	43,320 K 26 f.

Kibocsátott $4\frac{1}{2}\%$ -os záloglevelek	1.284,000 K — f.
Kisorsolt $4\frac{1}{2}\%$ -os	54,900 K — f.
Záloglevelek árkülönbözeti számlája	32,951 K 67 f.
Követelők	297,278 K 27 f.
Be nem váltott záloglevél-szelvények	562 K 50 f.
Ki nem fizetett betéti kamatadó	28,741 K 54 f.
1905-re átmenő kamatok	161,615 K 69 f.
1955-re átmenő házbérek	4,060 K 79 f.
Yereség előrehozatal 1903-ról	1,801 K 02 f.
a folyó évben	303,969 K 54 f.
Összesen	26,906,684 K — f.

Megemlítjük, hogy a debreczeni Első takarékpénztár 2100 koronát adott kulturális célokra. Keletkezése óta ott volt minden alkotszál és így czimen 206,639 korona 54 fillért áldozott.

Az intézet az 1904. évről részvényenként 200 koronát fizetett, ami kétszázévi azt igazolja, hogy az intézet igazgatósága a hitelkeresők nagy érdekeinek humánus szemmelátásával a részvényesek érdekeit közmegegyezésre egyeztetni ösztönözte.

Mi, akik az intézettel távol állunk, a közgazdasági élet ama nagy jelentőségű tényezőjéről a legnagyobb elismeréssel szólnunk. Az intézet azon szerencsés intézetek közé tartozik, melyek minden időben bölcs vezetőkre találtak. Mert minden intézmény, de különösen egy pénztárnak működésének üdvös irányt nemcsak az üzemében helyezett bizalom ad, hanem a vezetők közgazdasági tudása, szakértelem és az a lelkiismeretesség, mely az igazgatóság minden cselekményét jellemzi. A jelenlegi igazgatóság fenyéri **Zádor Lajos** kir. tanácsos vezérigazgatóval élén a jövőben még nagyobb teszt e az **öreg vállalatot**, mely felett évtizedek suhantak el, de ide szellem, egészséges üzleti iránya és vezetőségének bölcsessége nem csökken, hanem napról-napra erősödik.

Hírek.

— **Tiszteletbeli ügyész. Domahidy Elemér** főispán **Olechváry László** dr. ügyvédet tiszteletbeli városi ügyésznek nevezte ki.

— **Tanácsülések.** A városi tanács a héten három ízben tartott ülést, melyeken igen fontos tárgyakat intézett el.

— **A jog- és pénzügyi bizottság** Vecsey Imre főjegyző elnöklésével ma délután 3 órakor ülést tart. A bizottság elnöke a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri, hogy az ügyek gyors menete ér által biztosítsanak.

— **A debreczeni jótékony nőegylet története.** A debreczeni jótékony nőegylet legutóbb tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy az egylet történetét keletkezéséről fogva megírjatta. A megírással **Koncz Ákos** tiszteletbeli tanácsnokot, a nőegylet titkárát bízta meg. A munka nemcsak a nőegylet negyven éves áldásos életét ismerteti, hanem benne lesznek az összes pénztári kimutatások is. A munka az ősszel jelenik meg s terjedelme 8—10 nyomtatott iv. lesz.

— **Hanke Lajos nyugdíjaztatása.** Debreczen s. kir. város törvényhatósági bizottsága Hanke Lajos volt b. tanácsnok és gyámpénztárost saját kérelmére — tekintettel betegkedésére — nyugdíjazta.

— **Ujnonnan választott tisztviselők.** A legutóbb tartott köz. gyűlésen Kovács Kálmánt és Mile Pált egyhangulag rendőrfelügyelővé választották meg. Érdemes munkásokat ért az egyhangú bizalom, mert mindketten rászolgálták eddigi ernyedetlen szorgalmukkal és szaképzettségükkel az előléptetést.

— **Az irodatiszti állás betöltése.** A közgyűlés Nagy Lajos napidíjas inoktatási egyhangulag irodatiszti választotta meg, ki új állásában bizonyára buzgó munkásságot fog kifejteni.

— **A város vegyészhiatala.** A városi tanács legközelebbi ülésében a városi vegyészhiatalra vonatkozólag egy határozott, hogy a közegészségügyi bizottság elő vizsgálását, vajjon az újonnan kinevezett kerületi orvos: K. Szalay Béla dr. megtarthatja-e jövőben a vegyészeti hivatal vezetését. — Addig is, míg a kérdés eldőlt, nem mulasztathjuk el kiemelné K. Szalay Béla dr. érdemeit a vegyészeti laboratorium vezetése körül. Ez tagadhatatlan, mielőtt azt következtük, hogy a vegyészhiatal nálunk a legjobb kezében van Ambiciójával, nagy tudással és páratlan lelkiismeretességgel dolgozik, úgy, hogy az ő kis laboratoriuma szakértők szerint első a vidéki városokban levő vegyészhiatalok között.

— **A közgyűlési terem új képei.** A városi tanács legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy a törvényhatósági közgyűlés által megrendelt képeket a közgyűlési teremben elhelyezteti. A képek **Ó Felséget, Rákóczi Ferencet és Kossuth Lajost** ábrázolják. Miatán pedig f. hó 14-ikén rendkívüli közgyűlés lesz, a városi tanács ünnepséggel köti össze a képek elhelyezését, amennyiben napiránd előtt **Vecsey Imre** főjegyző beszédet fog tartani. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy Ó Felségé ifjúkori képét, mely a közgyűlési terem falába beillesztett márvány emléktábla felett függött eddig, a városi tanácssteremben helyezik el, míg a márványtábla annak idején a muzeumba kerül.

— **Közgyűlés.** A debreczeni jogész- és tisztviselő kör vasárnap tartotta saját helyiségében az évi rendes közgyűlést. Az évi jelentés elfogadása után jelentést tették a könyvtár állapotáról. A körnek 940 könyvből álló könyvtára van, mely 1626 koronát ér. A könyvtár gyarapítására 300 koronát irányoztak elő. A kör, melynek 214 tagja van, vagyona késpénzben 1779 korona, ingatlanban pedig 2681 korona. Mely a múlt évi mérleg gyenge vagyoni eredményt mutat. 6926 korona bevétel és 6870 korona a kiadás és így 50 korona a pénztármaradvány 1904-ről. — A kör tagjai közül Balogh Géza, Bészler Lajos, Csuska János, Heidenfelder Lajos, Lenke Ferenc, Nagy József és Steinaecker János haltak meg. Ezek elhalálozása felett a kör jegyzőkönyvileg részvétet fejezte ki. A tisztújítást ejtették meg végül. A régi tisztak teljeseen megmaradt. Az ülés 3 óráig tartott.

— **A nagyreidi fürdőtelep kijavítása.** A nagyreidi fürdőtelep dr. Balkányi Ede ker. orvos bérli a várostól. Az épület régi, avult és nagyobb szabású tartozásra szorul. A fürdő bérleje most arra kéri a várost, javíttassa ki az épületet. A kérényt kiadatk a mérnöki hivatalnak.

— **A miniszter a siketnéma iskolának.** A belügyminiszter a siketnéma gyámoltató egyesület iskolájának egyszer s mindenkorra 2000 korona segélyt adott. A segélyt eme gyors folyósítása kétségkívül **Oldh Károly** városi tanácsnok érdeme, ki a belügyminiszterteremben személyesen tett jelentést az iskola áldásos működéséről.

— **Személyi hír.** **Némethy Károly** miniszteri tanácsos a héten éljén családja látogatására városunkban tartózkodott. **Domahidy Elemér** főispán a színt ülésén Budapesten tartózkodók.

— **Szélmotor a Hortobágyon.** A máti lakás közelében a város egy ártéri kutat furatot. Mivel a kut ellen több rendbeli panasz merült fel, **Acsél Géza** főmérnök most javaslatot tett a tanácsnak, hogy a víz vezetésére szélmotort alkalmazson, hogy így a kiömlő víz a legelőt öntözze. A tanács legközelebb határoz a javaslat felett.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Debreczen s. kir. város közigazgatási bizottsága április 5-ikén ülést tartott **Kovács József** polgármester elnöklésével. Az ülésen az egyes számközlők jelentésének felolvasása után folyó ügyeket tárgyalat a bizottság.

— **A toronyórákról.** Közutódomás szerint a toronyokban azért vannak órák, hogy jól járjanak. A mi óráink azonban könnyen szeszélyesek és valószínűleg szaltomortálékat visznek végbe mutatóikkal az óralapon. Versenyre kelnek egymással, hol sietnek, hol késnek, de jól és pontosan sohasem járnak.

— **A helyi vasut új menetrendje.** A helyi vasut új menetrendjét jóváhagyta véget betérjesztette a tanácshoz, mely azt némi kisebb módosítással jóváhagyta.

(*) **Uj bizottsági tagok.** Kovács József polgármester a Kéki Sándor elhalálása folytán megüresedett bizottsági helyre Vádon Sándor ügyvédet hívta be.

— **Dohánytermelési kísérletek.** A pallagi dohánytermelési kísérleti állomás ez évben is felvitte a gazdaközönséget, hogy a dohánytermelés fejlesztése érdekében az állomásnak termelési kísérleteken segítségére legyenek. Többen ajánlottak is már a kísérletek végzésére.

— **A bártfai múzeum.** A bártfai régi városának múzeuma czéla való átalakítását a miemlékei országos bizottsága már befejezte s az épület a vármezei múzeum befogadására fog szolgálni. A múzeum berendezési munkálataival a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője Mihály József királyi tanácsos, a kassai múzeum királyi biztosát bízta meg, akit Divald Kónor műtörténeti író, Sáros megye régészeti emlékeinek alapos ismerője támogat. A munkálatait meg a tavasszal megkezdik.

— **Halálozás.** Balázs Antal napidíjas írók március 31-én elhunyt. Vasárnap délután temették el nagy részvétel mellett.

— **Asatások az Ohaton.** Az asatásokat az Ohaton befejezték minden nagyobb eredménnyel nélkül. Lehet, hogy a Halálon eszközözendő kutatás eredményesebb lesz.

— **Panasz a Battyányi-utczai aszfaltra.** Vették a következő levelt: T Szerkesztő Ur! Napi rendszeres utam a Battyányi-utczán vezet keresztül. Évek óta látom a lecsúszott, kiázott, letöredezett melyedésekben gazdag aszfaltját, mely a város valóságos szennyfoltja. Nemcsak este, de nappal is elbukik ezeken a gidres-gódrós helyeken a legépebb lábú ember is. Sziveskedjék szóvá tenni becses lapjában ezt az ügyet, vagy legalább méltóztatásuk felvilágosítani, hogy miért nem lehet ezt a botránys állapotot megváltoztatni. Szíves választ sokak nevében kéri. Sz. K. A panaszlevél írója legjobban teszi, ha főmérnök urhoz fordul.

— **A szingyi bizottság ülése** Debreczen sz. kir. város szingyi bizottsága Kovács József polgármester elnöklésével a hó 6-ikán ülést tartott. A bizottság Makó Lajos igazgató kérelmére megengedte, hogy Splényi báróné Blaha Luiza vendégtéka alkalmazásból a helyárakat 25% -kal emelhesse. Az ev. ref. főiskola ifjúsága azon kérelmét, hogy május 7-ikén tartandó hangversenyén a helyárakat 50% -kal emelhesse, szintén teljesítette.

— **A Homokkert világitása.** A közgyűlés 400 koronát szavazott meg a Homokkert világitására. A tiszti főjegyzés ezen határozatot meglebbezte. A belügyminiszter a felebbezést elutasította, mivel a Homokkerte alkotott szabályrendelet nem zárja ki a mellányos segítség megadását.

— **Az ügyvédi kamarából.** A debreczeni ügyvédi kamara Molcsányi János debreczeni ügyvéd lemondása folytán a névjegyzékből törölte, elnevez Ludmány János és Szikszay Szabó László doktorokat a kamara névjegyzékébe felvette.

— **Ki akar katona lenni?** Debreczen város Ludovika-alapítvány helyeinek egyike megürsedik és az 1897. évi XXIII. t. c. értelmében szervezett honvéd Ludovika akadémia 1-ső évfolyamában az Andaház—Szállási Mihály Ludovika-alapítványi helyeinek egyike pedig az 1904. évi október hó 27-ről 100,585/XIV. sz. a. a törvényhatósághoz intézett rendeletben foglaltak szerint a fentebb hivatkozott törvényekkel szervezett honvéd főiskola I. évfolyamában az 1905/6-ik tanév kezdetén betöltendő lesz. A miniszter felhívja a város közönségét, hogy a betöltendő alapítványi helyekre egy-egy írvast elősorban, másodsorban pedig lehetőleg minél többet mutasson be és okmányait legkésőbb május 20-áig terjessze fel. Bővebb felvilágosítást szívesen ad a város tanácsigyi osztálya.

— **Gyűlés a Hortobágy hasznosítása ügyében.** A jövő héten nagy érdekeltség lesz a városához nagyerőmében a Hortobágy hasznosítása ügyében. Az értekezleten Domahidy Elemér főispán fog előkölni.

— **Értekezlet a záróra ügyében.** A debreczeni kávéskók, szálló tulajdonosok és vendéglősök a héten értekezletet tartottak a záróra ügyében és megvitatták ama memorandumot, melyet a városból fogtak intézni. A memorandum, amit beérkez, ismertetni fogjuk és elmondjuk arra vonatkozó pártatlan észrevételeinket.

— **A tavaszi nagyvásár.** A tavaszi, azaz Szentgyörgy-napi vásár megtartásának sorrendje a következő. Április 10, 11. és 12-ikén bór, gyapjú, méz, dió stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona és terményvásár; 13. és 14-ikén juhvásár, 15. és 16-ikán sertésvásár, 16. és 17-ikén lóvásár, 17. és 18-ikán baromvásár.

— **Állami tisztviselők országos gyűlése.** A hét elején az állami tisztviselők országos egyesülete közgyűlést tartott Budapesten. A debreczen-hajdumegyeli kört Kardos Albert dr., Altmann Hugó és Hetény Gábor v. tagok képviselték. A tisztújító közgyűlés az üresedésben leendő alelnöki állásra Kazinczy Gábor kir. ítélőtáblai bírói választotta meg.

— **Ónody Mihály polgári biztos ügye.** Ónody Mihály polgári biztos Kovács József polgármester felügyelete alatt áll. Múltán ügy vizsgálattal áll, éppen a vizsgálattal érdekében szükségesség tartjuk a korai intézkedés mellőzését. Megjegyezzük itt, hogy Ónody nem felebbezett a felügyesítés ellen, már csak azért sem, mert éppen neki áll érdekében, hogy a felebbezéses ügyének tisztázásán ne kétsételese.

— **Műtanrendíri bejárás.** A helyi vasut új vonalainak műtanrendíri bejárását a kereskedelemügyi miniszter április 15-ikére tűzte ki. Ugyanezen alkalomból kerül tárgyalás alá a helyi vasut menetsébségének emelési ügye is.

— **A városok szövetségének megalakítása.** A múlt esteendő nyarán vette föl Zalaegerszeg város képviselőtestülete azt az eszmét, hogy a magyar városok álljanak szövetségbe, amely a

városok pénzügyi rendezését, autonómiájuk kiterjesztését és ezzel kulturális fejlődésük előbbrevitelét, végül pedig a városi tisztviselők fizetésének egyöntetű rendezését tűzze ki célul. A múlt évben megtartott városok országos kongresszusa a szövetség eszméjét szívesen fogadta és Várhídy Lajos zalaegerszegi polgármester bizta meg, hogy széles keretben megalkossa a városok kívánalmait és a szövetség alapszályaikat. Most elkészült már a tervezett Zalaegerszeg megküldte ezt Debreczen városának is megvitására. A szövetség legelső célja lesz a városok érdekében reformokat kezdeményezni. Ilyen reform például a városok vállán nyugvó állami munkák kevesebbitése, vagy ennek ellenében az állam részéről a városok anyagi segítsége, ami a városok pénzügyi állapotain fog javítani. A szövetség állandó összeköttetésben lesz az ország városai és ezek tisztviselői közt, hogy sulyával és tekintélyével azok jogos törekvéseit kiélgezhesse. A városok országos tanácsában összpontosul a szövetség vezetése. Ennek kebelében szakbizottságok alakulnak, amelyek a városoknak hozzáfizetett kérdésekre szakértői felvilágosításokat fognak adni s a kivételben segítőkészen nyújtanak. A város tanácsa rövidesen foglalkozni fog a szövetség kidolgozott alapszabálytervezetével s azok a nagy célokat, melyek elérését ez a szövetség maga elé tűzött, valószínűleg támogatja is. A városok kongresszusa az idén májusban lesz, amelyen nemcsak a városok küldöttjei jelennek meg, hanem a belügyminiszterium képviselői is, kik így dokumentálják a magyaranyu szervezethez az államhatalom hozzájárulását.

— **A közkórház emelkedése.** Tizenkét esztendeje annak, hogy a mostani debreczeni közkórház megnyílt. Hogy mennyit emelkedett a közkórház az elmúlt 12 év alatt, arra álljon itt néhány számadat. Az ápolattási napok száma 1892. évben volt: 48,782, 1895-ben 62,185, 1900-ban 78,133, a múlt évben már 104,125 volt a betegápolási napok száma. A közkórház betegforgalma 1892. évben volt 2073; ez a szám 12 év alatt épen megkétszereződött. Ez évben már eddig is 461 beteget ápoltak a debreczeni közkórházban.

— **Nyugtázás.** A debreczeni jótékony nőegylet részére a következő nagyobb adományok érkeztek az 1905. év folyamán: Vereskereszt-egylet a népkönyha javára 100 kor.; a Kölcsonsegítő Egylet alapítványi részlete 200 kor.; a debreczeni Első takarékpénztártól a népkönyhának 100 kor., az árvaháznak 50 kor., a nőipariszolának 80 kor.; a Közgazdasági bank a népkönyha részére 30 kor., az árvaháznak 30 kor.; a Helyi vasut a népkönyhának 50 korona, az árvaháznak 30 kor.; a Takarékr. és hitelintézet a népkönyhának 20 kor., az árvaháznak 20 kor.; b. e. Sesztina Lajos ur hagyatékából az árvaháznak, nőegyletnek, szövöpariszolának, nőipariszolának egyenként 250—250 korona. A nemes szívű adakozóknak mélyeség háláját fejezi ki a nőegylet. Debreczen, 1905 április 7. Szűcs Kálmán, nőegyleti pénztáros.

— **Hirdetmény a természetbeni katona-beszállásól** terhenek megváltása tárgyában. Felhívattak mindazon háztulajdonosok, akik házaikat folyó hó 1905. évi május hó 1-től 1906-ik évi május hó 1-ig terjedő egy évre a katona-tartás kötelezettsége alól megváltani óhajtják, hogy ez iránti kérelmüket szóval, vagy írásban május hó 1-ig a katonai és illetékesi ügyosztálynál (városzháza, I. emelet, 19. számú ajtó) d. e.: 9-től 12 óráig; d. u.: 3-tól 5 óráig annyival is inkább bejelentsek, mert a későbbi jelentkezések figyelembe vételni nem fognak. Debreczen, 1905. évi április hó. **A városi tandórl.**

x Gyakorlati eljárás. Versecz, Fehértemplom s mondhatni az ország nagy része igazán bámulatos módon mutatnak példát a házak eleje és végeihet ültetett szőlőfűgásokkal. Egész öszre, egész télfre való szőlőt, bármily nagy család részére házaik falán termesztik meg, ahol a hidegtől és jégtől is mentve van. Ezen eljárás most az egész országban megindult s minden vidék rohamosan követi a jó példát. De minthogy ehhez nem mindenki szőlőfaj alkalmas, felhívjuk olvasóink figyelmét má számunk hirdetései rovatában ábrán is bemutatott „Szőlőfűgás ültetésünk házaik mellé” című hirdetésünkinkre.

Felhívás a haderész katona nevelés- és képződészetbe felvétel végett leendő pályázatra.

A m. kir. honvédelmi miniszter a fumei hadtengerészeti akadémiában, a katonatiszti árva fiúk és leányok nevelő intézetében, a katonai realiskolában, a két katonai akadémiában és a katonatiszti leányok nevelő intézetében az 1905—1906. tanévre betöltendő magán közös és magyar állami alapítványi helyek elnyerése céljából a „Pályázati hirdetményeket” a városi tanácsokhoz megküldötte.

A városi tanács, tekintettel az előtanulmányokra és az életkorra, a katonatiszti árva fiúk és leányok nevelő intézetébe, valamint a katonai alreáliskolába leendő felvételre vonatkozó hirdetménye-

ket az elemi iskolák felügyeletével megbízott felekezeti hatóságokhoz, a többi hirdetményeket pedig a helybeli középiskolák (ev. ref. és róm. kath. főgymnásium, állami főreáliskola és kereskedelmi akadémia) igazgatóságához tette át oly kérelemmel, hogy azt a hatóságuk alatt álló iskolák növendékei között hirdessék ki. — A jelzett helyeken tehát a hirdetmények megtekinthetők.

Egyidejűleg a tanács intézkedett az iránt is, hogy a pályázati hirdetmények a városházánál is a katonai és illeték ügyosztálynak az emeleten 19. sz. a levő hivatalos helyiségében naponta (a hivatalos órák alatt) megtekinthetők legyenek, hol úgy a pályázó ifjak, mint a szülők (zsanérok) minden irányban nyerhetnek utbaigazítást és felvilágosítást. — A hadsereg nevelés és képző intézeteiben a pályázati véghatáridő **május 15-ik**, a fumei hadtengerészeti akadémiában július hó 31-ik napja. A közöshadseregbeli és honvédségi hadapród iskolákba, valamint a honvédségi Ludovika akadémiában leendő felvételre még pályázni nem hirtetett; ha a hirdetmény leérkezik, arról a közönség azonnal értesítetik.

— **Adományok a városi múzeumnak.** Debreczen sz. kir. város múzeumának vezetősége ez uton is hálás köszönetet mond az alábbi felsorolt nagylelkű adományokért: Kémery Miklós Gyula urnak egy olajfestményt. Darvassy Antal urnak 11 érem s 1 könyvért. Budaházy Miklós urnak részévéért 1772-ből. Lestyan Adorján urnak 1 pénzért. Nyilas János urnak 1 kancsó, 1 yatagán, 10 rézpénz, 4 bankó s 1 könyvért. Horváth István urnak 2 pénzért. Des Combes Henrik urnak 4 japán hirlapért. Frits József ur s nejének 6 arczkép, 18 nyomtatvány, 6 különféle régiségért. Haas Jauka kisasszonynak 5 bankópénzért. Kopányi Erzsike kisasszonynak 1 régi könyvért. Tóth János urnak 7 Kossuth-bankóért. Bartók György urnak 41 Kossuth-bankóért. Dr. Csérni Béla urnak 2 könyvért. Darvassy Antal urnak 3 könyvért. Debreczen, 1905 márczius 19. Lőkötvs Arthur, Péter Gábor, Oláh Károly tanácsnok.

— **Kivándorlási meghatalmazottak.** A miniszterelnök mint belügyminiszter Nagyvárad város és Biharvármegye területére kivándorlási meghatalmazottal alkalmazott **Jungreis** Ignác és Szilágy vármegye területére alkalmazott **Jakabfi** Izák meghatalmazásához adott jóváhagyást **megvonta**, egyuttal pedig az alább megnevezett egyéneknek alkalmazását jóváhagyta: **Barthos** József magánzó, székhelye Nagyvárad, működési területe: Nagyvárad város, Bihar- és Szilágyvármegyék; **Baros** Jakab kereskedő, székhelye Vác, működési területe: Pest-Pilis-Solt-Kis-kunvármegye.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. I. A városnál ez idő szerint nincs üresedés.

Uriel. Tessék beküldeni és ha bevállik, a közlendők közé sorozzuk.

Kérdező. Szoboszló, Kérdéseire a következőkben felelünk: 1. Az illető jogvégzett. 2. A kértzetnek fizetése 4000 korona és lakás-pénz 600 korona. 3. A könyv ára diszkótésben 4 kor.

Vizvezeték és csatorna. Más lapban megjelent cikkely közlésének nincs értelme. A cikkely rendelkezésére áll.

Érdeklődő. A városi tanács terve vette, de hogy mikor üti nyélbe, azt nem mondhatjuk meg.

Tavaszi van... Elhisszük, de versét mégis közöljük; nem pedig azért, mivel nagyon rossz vers és mi még jó verset sem közlünk. Végül azon kérdésének, hogy nem közlés esetén versét küldjék el valamelyik helyi lapnak, nem tehetünk eleget, mert bizony-bizony meg-haragudának ránk is a jó ízlésű szerkesztősége.

Nemo. Magánügy, melybe nem avatkozunk.

Utmutató a városházán.

A polgármester fogad minden kedden és pénteken 11 órakor.

A tanács rendes tanácsulást hétfőn és csütörtökön délelőtt tart; a tanácsnokok ez időben feleket nem fogadnak.

Az árvaszék szerdán és szombaton és a hó utolsó napján délelőtt tartja üléseit. Az árvaszéki előadók felekek felvilágosítást adnak és fogadnak hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken d. e. 10-12-ig.

A közigazgatási bizottság minden hó 5-ikén tartja ülést.

Az Iktató hivatal hétköznapokon d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3-5-ig, vasárnap és ünnepnapon 9-11-ig fogad el beadványokat.

Hivatalos órák a városházán. Hétköznapokon d. e. 9-12-ig, délután 3-6-ig; vasárnapokon és ünnepnapokon 9-12-ig.

A hivatalok és azok száma a városház 16-és mellékkapui alatt kiügyesztett táblákon jelezve vannak.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerek-raktárában
gyógyszerészi különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.
Eredeti francia és angol gyártmányok.

Államilag vizsgált, takarmánynak való

répa és luczerna magvak,
gyorsan száradó
festék és padlomáz
előnyös árban kapható

KOHN HENRIK fűszer- és festék-üzletében,
Gróf Degenfeld-tér 7. sz.

Képes árjegyzék ingyen.

Telefon-szám 168.

SZŐLLŐLUGASZT

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő házunkban mindennütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felfelnevelhet nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legáltalánosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része, ha megőni is termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó szines fénynyomatu katalogus bárcinek ingyen és bérmentve küldtük meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és felelőbb olcsó árban és »Delaware« sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Bihar-megye.

1189/1905. éln.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város közkórházánál (1) egy segédorvosi állás üresedett meg, amely főispáni kinevezés útján tölthetik be.

Az állás 900 korona évi fizetéssel, bentlakás és teljes ellátással van egybekötve, azonban az ideiglenes és így nyugdíjogosultság vele nem jár.

Magánygyakorlat — amennyiben a kórházi teendők megengedik — üzhető.

Azok, kik ezen állásra pályázni kívánnak, orvosi oklevéllel, valamint az eddigi működést

igazoló-okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám a *folgó évi április hó 20-ik napjáig* nyújtsák be.

Debreczen, 1905 márczius hó 27.

Kovács József,
polgármester.

Uri divat, kalap és fehérmű üzlet. Békés Lajos Debreczen, Piac-u. 44. dr. Ujfalussy-ház. Angol női bluzsokat, férfi fehérműveket és kelen-gyeket mérték szerint a legszebb kivitelben készit.

Angol plaidék és takarók, svéd bőrkabátok Borsos Katánál.

*** Legjobb vetőgép ma a világhírű *
eredeti**

Melichár-féle páros soru „Unicum-Drill“.

Kizárólagos raktár és képviselő:

Ráhmer Sándornál

Piac-utca 26. (Nagytrafik-udvar.)

bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek

a naponta felmerülő

gyógyszer-ujdonságok, hasonszenvi gyógyszerek,

kötszerek, szepitőszerek

legnagyobb raktára Debreczen és vidékére

Mihalovits J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti laboratoriuma

*** Debreczenben, ***

Főpiacz 31. szám, a városházzal szemben.

Porcellán kályhák budweissi és honi gyártmányokban.

Cserépkályhák átrakásánál a fűtőképesség teljes emelésére és a lakás gyors felmelegítését a felűtést kellő új találmányu multiplikátor betéttel felelőség mellett ajánlom.

Meidingi rendszerű, valamint multiplikátor-betéttü köpényes kályhák, acél és zománcozott köpényvel.

Konyhák, magyar tornyos és francia rendszerben, valamint porcellán burkolatban.

Fürdőkádak horganylemezből, festve és fűtőkészülékkel, valamint porcellán burkolattal.

Vas- és rőzbutorok legnagyobb raktára.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Tóth Gyula Debreczen, Piacz-u. 20., 27.

Debreczen szab. kir. város könyvnyomdája

Városházépület. (Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve,

készít mindenféle nyomtatványokat a leg egyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legdiszesebben állítatnak ki. — Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Tartós betűerőből készült tömönvényekkel helybeli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos ár mellett a legrövidebb idő alatt szolgálunk.

Sürgönyezim: VÁROSI NYOMDA.
Telefon: 270. — Alapítalott 1561-ben.

Ruhafestő

és vegyszertisztító intézet

HABÉCZY ANTAL

DEBRECZEN,
Széchenyi-utca 42-ik sz.
Telefon 323.

Fehérnemű
Gőzmosoda!!!

„PROGRESS” egészségi szivarka-hüvelyt.
Főraktár Debreczen és vidékre.

Viszonteladók kedvezményben részesülnek.

Államlap vizsgált lucerna-, löhere-, répa-, konyhakerti- és virágmagvak legolcsóbb bevásárlási forrása.

1 üveg Érmelléki ó 24 kr.
1 „ Ezerjő ó 24 kr.
1 „ Magyaradi ó 32 kr.
1 „ Rizling 4 éves 32 kr.
1 „ Villányi Siller ó 26 kr.

MERKLI FERENCZ

Fűvészkert-utca 14.

Telefon 374.

Telefon 374.

Árverési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező s alább megjelölt szántó- és kaszálóföldek 1905. évi október 1-től 1908. évi október 1-ig terjedő 3 gazdasági évre a városháza nagytanácstermében f. évi április 19-ik napján szerdán délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésre a legtöbb bérösszeget ígérnek haszonbérbe adatni fognak:

1. A csapó-utcai 682. sz. ház (Kiscsapó-utcai leányisola) utáni 3 h. 1050 öl öndódi föld. Kikéltási ár 81 korona.
2. A Kis-álmuzsi mintegy 414 hold föld. (Hat gazdasági évre). Kikéltási ár 7402 korona.
3. A Simonyi-utcai 1-ső sz. bérház utáni 6 hold 1200 öl öndódi föld. Kikéltási ár 191 korona.
3. A Rickl Gizella-féle majorsági föld. Kikéltási ár 328 korona.
5. Az új lovassági laktanyával szemben és a hadház-ut jobboldal fekvő Hegedüs- és Juhász-féle majorsági földek. Kikéltási ár 265 korona és 300 korona.
6. A Major Péter-féle 3 h. 550 öl területű öndódi föld. Kikéltási ár 86 korona.
7. A Fried Lajos-féle 76 h. 1098 öl területű újostasi föld. Kikéltási ár 920 korona.
8. A Posta-féle 6 nyilas 1424 öl kiterjedésű föld. Kikéltási ár 813 korona.
9. A Gilányi-laktanya és a Boldogfalvi-kert között, a laktanya nyugoti végében a Boldogfalvi-kert északi végéig nyúló 5 holdnyi legelőföld. Kikéltási ár 236 korona.

Árverési szándékozók tartoznak — az árverést alkalmával — az árverést vezető bizottság kezéhez a kikéltási árnak 10%-át készpénzben vagy elfogadható értékpapírban letenni.

Az árverési feltételek a városi számvetői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1905 március hó 20.

A városi tanács.

TELEFON 308. **MELOCCO PÉTER** TELEFON 308.
GYŐR. BUDAPEST. DEBRECZEN.

Képviselő: Debreczen és Hajdúmagy részére: LUKÁCS VILMOSNÁL, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Műkő- és Csementárgyár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott *kar-*
mantus és *csemőszőlt* Cze-
mentcsövek, Csatornázás.
Beton és Granitto Ferrazo burkoló
munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron
a JOHN-féle kéménytoldó,
mely minden kémény huzatát megjavítja, füstszaktást megszüntet.